

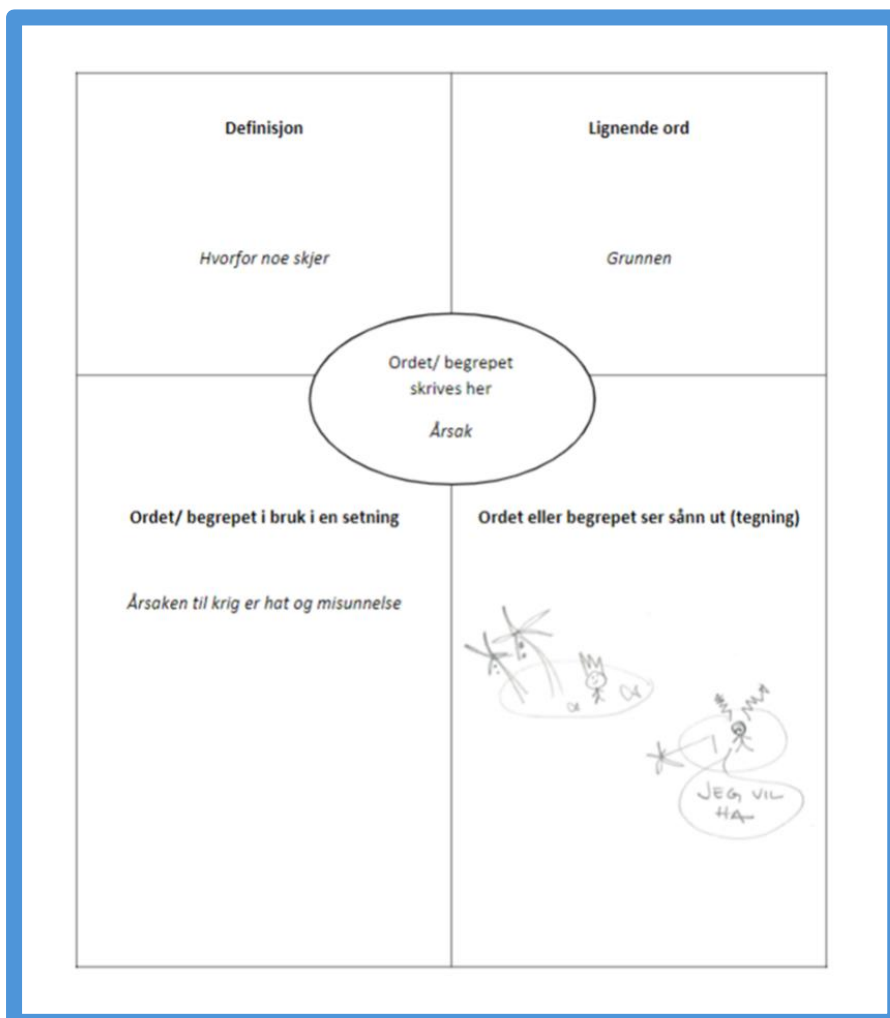
Prinsipper og strategier for begrepslæring

- Fra det konkrete, spesifikke – til det generelle: utforskende læring og undervisning
- Arbeide systematisk med å utvikle et presist språk for å beskrive egenskaper ved objekter og fenomener (grunnleggende begrepssystemer)
- Eksplisitt undervisning (f.eks. skrivemønstre)
- Multimodale representasjoner og aktiviteter (verbale, visuelle, skriftlig, muntlig romlige, kroppslige etc.)
- Kognitive strategier: Resirkulering, repetisjon, kontekstualisering, sammenligning på tvers av språk, visualisering (grafiske framstillinger etc.) og assosiering
- Utforske ordkunnskap på ulike nivå og knyttet til ulike (kulturelle og sosiale) sammenhenger (form, innhold og bruk) – f.eks. ordtak
- Etablere begrepsnettverk og begrepshierarkier i og på tvers av fag.

Noen eksempler:

Å arbeide med ordkunnskap

1. Ordets formelle side (Hvordan ser ordet ut? Hvordan uttales det? Hvordan bøyes det? Ordklasse? Osv.) (Hvordan bruker jeg ordet i en setning?)
2. Semantisk kunnskap (Hva betyr dette ordet? Hva er innholdet?)
3. Pragmatisk kunnskap (Hvordan bruker jeg dette ordet i en sosial sammenheng? Hvilke synonymer/antonymer finnes? Hvilke andre ord kan jeg, som har tilknytning til dette?) (Golden. A., 2014, s.70)

Å visualisere og systematisere

Figur 1:

Feltskjema til støtte for ordet/begrepet årsak:

Å gå på begrepsjakt:

Undersøke og beskrive egenskaper ved tingen/fenomenet

Kan dere finne 6 ting som har lik form? (funksjon, lukt, overflate)

På hvilke måter er tingene du fant ulike? (farge, overflate, bruk/funksjon, verdi etc.)

Relasjoner mellom ting/fenomener

Sammenligne ting eller fenomener: stor/liten, mindre/større, lys/mørk farge i forhold til....

(Frå Karlstad, H. Ø., & Nyborg, S., 2019)

Å planlegge begrepslæring i et klasserom med språklig mangfold

Figur 2: ta i bruk ulike «intelligenser» og modaliteter – verbale, visuelle, skriftlig, muntlig, kroppslig (basert på Krulatz m.fl., 2019)

Ulike intelligenser	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Verbalspråklig		begrepskort (på flere språk)		Skriver-rammer	
Visuelt/romlig	venndiagram		tegneserie		
individuell	individuell				
Par/grupper					Felles presentasjon
Logisk/matematisk		tegn tidslinjen til en fortelling			
Kroppslig/kinestetisk			Bygge modeller/ dramatisering mime begreper, personer, hendelser		
Musikals/rytmisk					Sang, rim etc.
Naturalistisk/analytisk	kategorisering tabeller				Tverrfaglige prosjekt